WWW.LAWSHIPS.COM
BY YOAV HARRIS
Email:
yoavh@maritime-law.co.il
Harris & Co
Maritime law office

CHAMBERS & PARTNERS
REVIEW
"HAS SIGNIFICANT LITIGIOUS CAPABILITIES."
"GREAT LAWYER."
"EXTREMELY SHARP AND FAST."
Chambers CONTRIBUTOR Global Practice Guides 2025 Shipping
dun's 100 The LEGAL 500

חפשו בעלים ותורן

על הדבקה על תורן והצטרפות נפגעי פעולות איבה - התפתחויות בבקשת ההחרמה של ספינות משט הצומוד

לאור הגשת בקשת הפרקליטות להחרמת 50 כלי השייט שהשתתפו במשט הצומוד, הורה בית המשפט בימאות, כבוד השופט הבכיר רון סוקול מבית המשפט לימאות בחיפה, (10.11.2025), כי כתב התביעה להחרמת הספינות יומצא לכל אחד מבעלי כלי השייט אותו יהא על הפרקליטות לאתר במקום מושבם ברחבי העולם.

*צילום: יואב הריס, עו"ד.

לעזרת התביעה באה הוראת השעה שנכנסה לתוקף במסגרת ההיערכות למשט עצמו – תקנות בית המשפט לימאות (סדרי דין מיוחדים בבקשה להחרמת ספינה)(חרבות ברזל) (הוראת שעה), תשפ"ה- 2025, המורות לבצע מסירה של תביעת ההחרמה "באמצעות הדבקתו על תורן האנייה או על מקום בולט ומרכזי אחר על הספינה".

בנוסף יש למסור את התביעה לבא כוח של בעלי האנייה, אם יש כזה, או לכתובתו הידועה של הבעלים, או- באם כתובת הבעלים אינה ידועה- לכתובת הדואר האלקטרוני של הבעלים (סעיף 8).

בהיותה צופה מראש את הקשיים האמורים באיתור כתובות בעלים למיניהם של הספינות, הוסיפה הוראת השעה וקבעה כי במידה ונמסרה לבעל כלי השייט במסירה אישית הודעה על כוונה להגיש תביעת החרמה והוא סירב לבקשת התובע למסור את כתובתו, תיחשב אותה מסירת הודעה כשקידה ראויה לאיתור כתובת או כתובת דוא"ל של בעלי הספינה.

בית המשפט לימאות כבר קבע, לא אחת, כי "קברניט האנייה הנו שלוחם של הבעלים" (ת"ח 42908 -03 -11 האנייה Tara Kaptanoglu), ומאחר ועל פי חוק הספנות (כלי שייט), תש"ך -1960, "קברניט" הנו "רב החובל של כלי השיט או איש הצוות אשר בידו הפיקוד החוקי על כלי השיט באותה שעה", הרי שעל פניו מתן התראות על כוונה להחרים את הספינה לאיש הצוות הבכיר שהיה עליה בעת תפיסתה, מקדמת את המדינה לקראת הקמת סמכות בית המשפט לימאות מכוח הזימון לדין, להחרמת הספינה באם תתקבל התביעה.

עוד הורה כבוד השופט רון סוקול, כבר בשלב מקדמי זה, כי על הצדדים להתייחס לאפשרות של שחרור הספינות או מי מהן, תוך הפקדת בטוחות כספיות במקומן. תחת ההנחה כי הצדדים יעמדו במועדים שנקבעו בהחלטה, נקבע התיק לישיבת קדם משפט ליום 18.1.2026. עד אז מצויות הספינות בנאמנות בידי המדינה, על העלויות והוצאות התפעול/אחסון, הכרוכות בכך.

כבוד השופט סוקול גם נדרש לבקשתם של מספר נפגעי פעולות איבה ויורשיהם להצטרף כצד מעוניין להליך בקשת ההחרמה וזאת מאחר וברשותם פסקי דין בהם זכו בתביעותיהם כנגד ארגון החמאס ובמסגרת הליכי הוצאה לפועל בהם נקטו לגביית הסכומים שנפסקו לטובתם הוטלו עיקולים על נכסי ארגון החמאס, לרבות כלי שייט.

לפי המתואר בתביעת ההחרמה והודעת משרד החוץ בעניין, ספינות מספר 1 עד 16 (מתוך ה- 50 שנתפסו) רשומות תחת בעלות חברה ספרדית בשם Cyber Neptune המצויה בבעלות פעיל מרכזי של ארגון ה- PCPA -סייף אבו כשכ, המשמש כמנכ"ל החברה .

ה – Popular Conference for Palestinians Abroad הוקם בשנת 2018 וזכה למשל לאגרת ברכה מאסמאיל הנייה בה עדכן אודות הליכים בהם מוכן החמאס לנקוט לצורך איחוד השורות הפנים-פלשתינאים לצורך מימוש המאבק ועל רקע הליכי הנורמליזציה בין "היישות הציונית" לחלק ממדינות ערב אותה עת -ינואר 2021.

* אגרת ברכה מראש הלשכה המדינית של חמאס, אסמעיל הנייה לארגון PCPA מ-2021 (הודעת משרד החוץ)

רשימת פעילים של הארגון (המפעיל דומיין-www.palesabroad.org) שנתפסה במוצב של החמאס מונה את אבו כשכ כפעיל מספר 25 – בתיאור "אקטיביסט פלשתיני בספרד", השלימה תמונה לא מפתיעה אודות הגורמים העומדים אחרי כלי שייט אלו, והמשט.

الرقم	الاسم	الصفة	بلد الإقامة
22	سلمان ابو ستة	رئيس هيئة أرض فلسطين	الكويت
23	سمير القرنوتي	صحفي مستقل	ايطاليا
24	سهيل أبو شمالة	رئيس التجمع الفلسطيني في المانيا	اوروبا
25	سيف ابو كشك	ناشط فلسطيني في اسبانيا	اسبانيا

* רשימת פעילי ארגון PCPA שנתפסה במוצב של החמאס (מהודעת משרד החוץ)

עוד יש לשים לב לכך שהחרמה על פי חוק המלקוח הימי משמעותה העברת הבעלות בכלי השייט לידי המדינה התופסת כאשר ההחרמה מפקיעה את זכות הקניין של הבעלים (ת"ח 22- 11- 6625, ת"ח 22- 02- 58223, בעניין הספינות P00494, P00474). כך למשל, משנתפסו הספינות Marianne ו-Zaytouna -Oliva, הן נמכרו לאחר תפיסתן ובהמשך, משנקבע כי הן ברות החרמה לנוכח פריצת הסגר, נקבע כי תמורת המכר תעבור או תישאר, בידי המדינה.

הווה אומר, לכאורה, באם תביעות ההחרמה יגיעו לכדי כך שהבעלות בספינות או מי מהן תופקע מידי בעליהן ותעבור למדינה, הרי שיהא בכך כר שיאפשר להטיל עיקולים על הספינות או תמורתן.

מן הצד השני, באם ההחרמה עניינה העברת בעלות לידי המדינה ייתכן ויוביל הדבר לטיעונים מנוגדים בדבר הזכאות להנחת יד על הספינות. יש להניח כי במישור שבין המדינה לנפגעי פעולות איבה, לא תתפתח מחלוקת זו.

בשלב זה הורה כבוד השופט רון סוקול למבקשי ההצטרפות להציג מסמכים בעניין העיקולים שברשותם וזהות הספינות המשויכות לחמאס מתוך אלו הנתבעות בתביעת ההחרמה. גם עניין זה מצדיק התעניינות ומעקב.

ההליך הנו אפוא רק בראשיתו.

יואב הריס, עו"ד

הריס ושות', עורכי דין

פורסם, המטען, מהדורת האינטרנט, www.shipper.co.il, יום ראשון, 30/11/2025.

WWW.LAWSHIPS.COM
BY YOAV HARRIS
Email:
yoavh@maritime-law.co.il

Harris & Co
Maritime law office

CHAMBERS & PARTNERS
REVIEW

"HAS SIGNIFICANT LITIGIOUS CAPABILITIES."

"GREAT LAWYER."

"EXTREMELY SHARP AND FAST."

Chambers CONTRIBUTOR
Global Practice Guides

SOCIALS
YOAV HARRIS ADVOCATE
YOAV HARRIS
WWW.LAWSHIPS.COM
YOAV HARRIS

CONTACTS
FAX: +927.(0)4.874.4040
TEL: +927.(0)4.845.4040
E-MAIL: YOAVH@MARITIME-LAW.CO.IL
16 PAL-YAM ST. 5TH FL. HAIFA.
28 HARBAA ST. NORTH TOWER, 5TH FL. TEL AVIV.

